

Klimahensyn i prosjekter og bypakker

Erfaringer fra Oslo

Skien, 17. oktober 2025

Gisle Haakonsen, fagsjef

Oslo

Foto: Gisle Haakonsen

The Global Risks Report 2025

20th Edition

INSIGHT REPORT

Eksterne rammer

Klimaloven

- ▶ 2030: 55% reduksjon sml med 1990
- ▶ 2035: 70-75%
- ▶ 2050: 90-95%

EU

- ▶ 2040: forslag om 90%
- ▶ Kvotesystemet tømmes for kvoter mot 2040
 - Blir dyrere å slippe ut CO2

Oslo

Foto: Gisle Haakonsen

Klimamålene til Oslo

Direkte utslipp

Oslos klimagassutslipp i 2030 er redusert med 95 prosent sammenliknet med 2009, og med 52 prosent innen 2023

Klimarobust

Oslos evne til å tåle klimaendringer er styrket fram mot 2030, og byen utvikles slik at den er rustet for de endringene som forventes fram mot 2100

Energi

Oslos samlede energiforbruk i 2030 er redusert med 10 prosent sammenliknet med 2009

Skog og areal

Oslos natur skal forvaltes slik at naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn blir ivaretatt, og opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon øker mot 2030

Indirekte utslipp

Oslos bidrag til klimagassutslipp utenfor kommunen er betydelig lavere i 2030 enn i 2020

Oslos metode

- Målbare mål – alle utslipp skal bort
- Styringssystem: Klimabudsjett med rapportering
- Politisk vilje til å følge opp
- Bruke de mulighetene vi har for å kutte utslipp. Ikke bare rene klimatiltak, men andre virkemidler som påvirker klimagassutslippene. Oslopakke 3 er en slik mulighet.
- Vi krever endringer fra nasjonale myndigheter når det trengs!

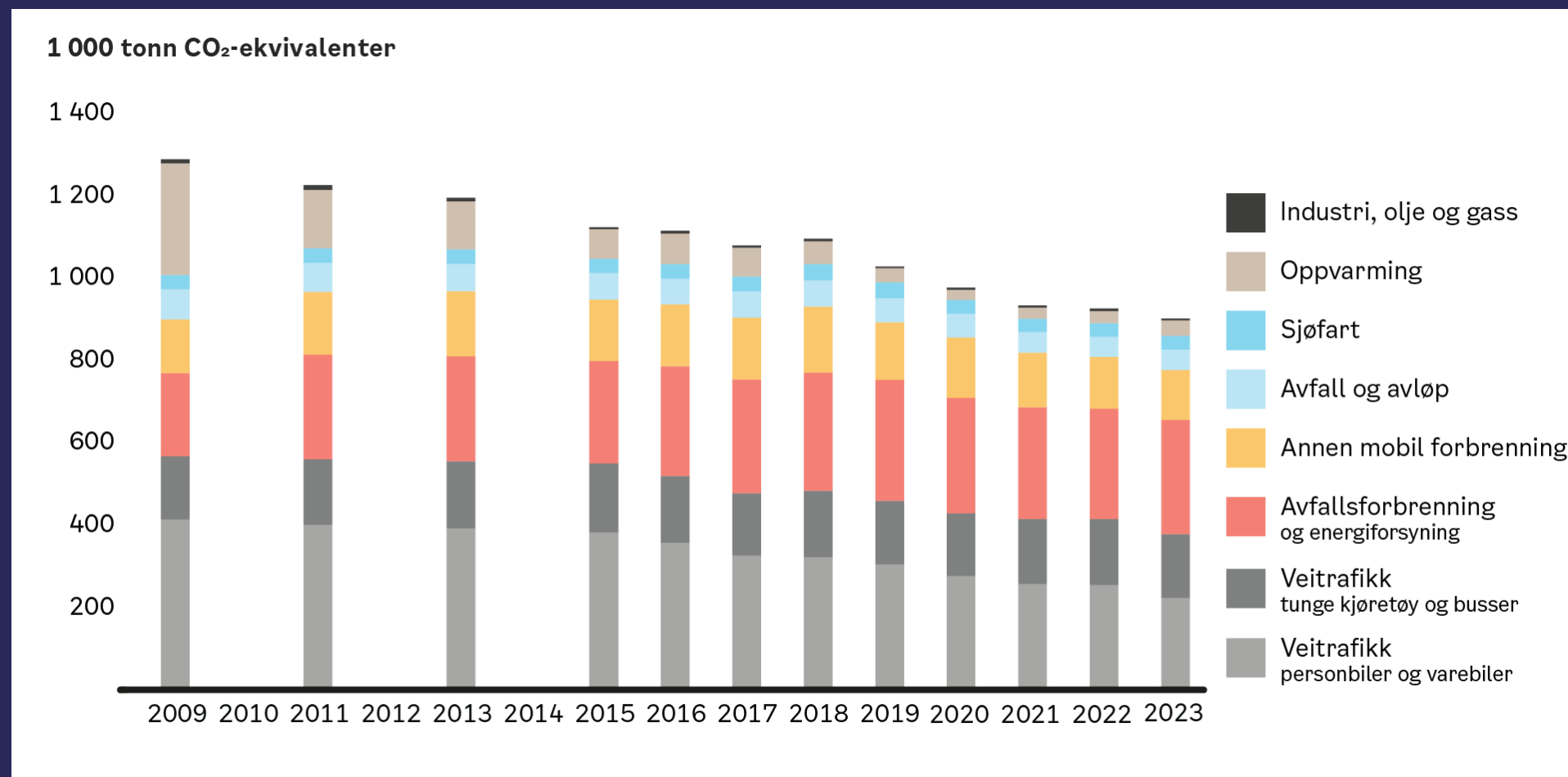

Oslo

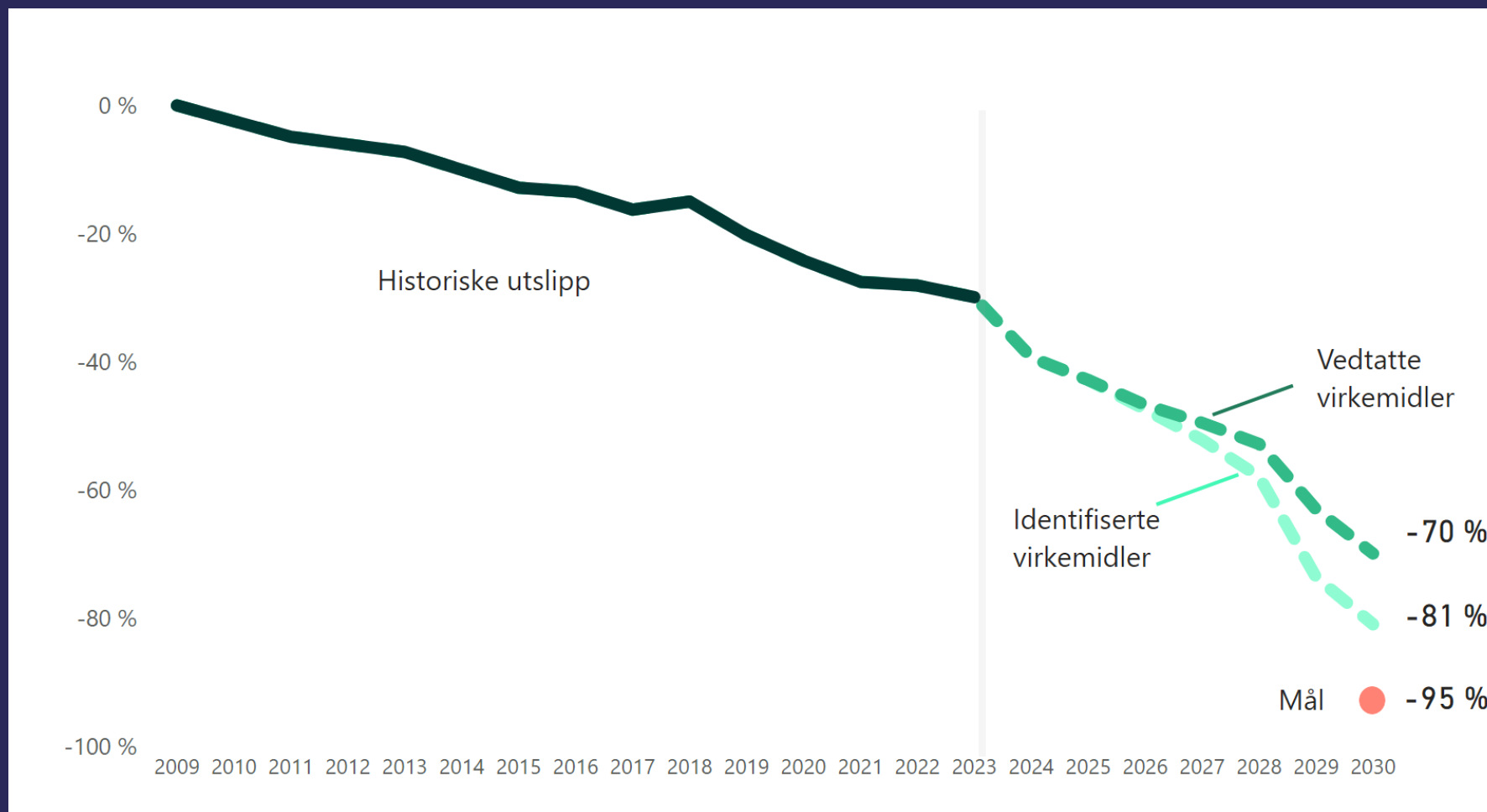

Foto: Gisle Haakonsen

Klimagassutslipp i Oslo fordelt på sektor

Klimabudsjettet i en figur

Oslopakke 3 er vår bypakke

- Skal finansiere prosjekter
- Begrense trafikken
- Bidra til klimaomstilling

Revidert Oslopakke 3-avtale - forhandlingsresultat takster

Både prosjekter og takster er viktig for klimaresultatet!

Øker takster for elbil og fossilbil like mye, krone for krone

Lastebilpakke:

-> Fossile lastebiler øker mer enn 60%

-> Fritak for lastebiler på nullutslipp og biogass ut 2030

Fritak for nullutslippsvarebil ut 2030

Revidert Oslopakke 3-avtale - pågående arbeid

- Dobbel takst for nye fossilbiler fra 2026 (krever at SVV legger til rette med takstgruppe)
- Vil vurdere endringer for varebil (trenger ny takstgruppe)
- Skal vurdere helt nye mål for Oslopakke 3, særlig med vekt på klima

Virkemidler: Byvekstavtalene må styres på mer enn nullvekst!

- Nullvekstmålet fanger bare opp klimaeffekten av å redusere veksten i personbiltrafikk. Ikke noe mer enn det!
- Fanger ikke opp vare- og lastebiler, teknologi, drivstoff, gjennomgangstrafikk
- Klimautvalget: Langsiktige klimamål må legges til grunn for planlegging!
- Nye byvekstavtaler bør derfor sidestille nullvekstmål og klimamål
- Eget mål for næringstransport?

Kommunens egne anskaffelser

- Krav om fossilfrie bygge- og anleggs- og transportanskaffelser fra 2019
- Premierte helt utslippsfrie løsninger
- Krav om utslippsfritt fra 2025
- Har vært førende for feks Fornebubanen, Ny vannforsyning og BYMs prosjekter
- Verdens første utslippsfrie prosjekt i 2019
- I 2024 var 85% utslippsfritt

Oslo

Foto: Gisle Haakonsen

Private og statlige bygge- og anleggsplasser

- Har ønsket å stille krav også til private og stat, men har vært uklar hjemmel.
- Hjemmel kom i april
- Lokal forskrift for Oslo på høring nå
- 30% utslippsfritt per anleggsplass fra 2027
- 90% fra 2030

Oslo

Foto: Gisle Haakonsen

Behov for nye virkemidler - nasjonale endringer

- Nullutslippssone, særlig for næringstransport
- Gi elektriske vare- og lastebiler tilgang til kollektivfelt
- Statsbudsjettet: Bør enes om en roligere innfasing av mva på elbiler og økt avgift på fossilbiler
- Beholde fordel for elbiler i bomprosjekter (50-70% av fossiltakst)

Oslo

Foto: Gisle Haakonsen

Takk for meg!

gisle.haakonsen@byr.oslo.kommune.no

Tlf 97022153

Oslo

Foto: Gisle Haakonsen